

היום נלמד בעזרת ה':

שבת דף צח

ברייתא: הזורק מרה"ר לרה"ר דרך רה"י, אם החפץ עבר ד' אמות ברה"ר אפילו ע"י צירוף, חייב. פחות מד' אמות, פטור. ביאור: אם החפץ עבר ברה"ר הראשונה 2 אמות ולאחר שעבר ברה"י הוא עבר ברה"ר השניה 2 אמות, חייב משום שבסך הכל החפץ עבר ד' אמות. אבל אם הוא עבר בסך הכל פחות מד' אמות, פטור. והוא לא חייב משום הוצאה, שאנו לא אומרים 'קלוטה כמי שהונחה'.

i בדף זה אנו לומדים על העגלות שבהם נשאו את קרשי המשכן, וכן על קרשי המשכן והיריעות שכיסו את המשכן. בסוגיא זו הגמרא מבארת ענייני אורך ורוחב ומידות בנושאים הנ"ל. להבנת סוגיא זו באופן מושלם מומלץ לעיין בגמרות המביאות שירטוטים וציורים (כדוגמת שוטנשטיין, מתיבתא וכדו'). אנו נביא כאן אי"ה רק את עיקרי הדברים להבנת הסוגיא.

המעביר ד' אמות ברה"ר מקורה (= מכוסה) פטור, משום שהיא אינה דומה לרה"ר שהיתה בזמן שהיו בני ישראל במדבר - שהיא היתה רה"ר מגולה.

הגמרא מקשה שגם במדבר היתה רה"ר מקורה - שהרי העגלות שבהם נשאו את קרשי המשכן היו מקורות בקרשים שנשאו עליהם. ואמר רב שהחלל שתחת העגלות, והשטח שבין העגלות, והרווח שבין העגלה לגלגלים ועובי הגלגלים דינם כרה"ר.

לפי החשבון המובא בגמרא, הקרשים בלטו מחוץ לעגלות 2.5 אמות לכל צד, וכששתי עגלות עמדו אחת ליד השניה היו 5 אמות מקורות, ולכאורה על זה אמר רב שהשטח שבין העגלות הוא רה"ר.

הגמרא מתרצת שדברי רב נאמרו בדראתא, כלומר ברווח שבין השורות של הקרשים שהיו מונחים על העגלה, והרווח הזה לא היה מקורה. הגמרא מקשה שהרי העגלה עצמה היתה מקורה, ואיך אמר רב שאף השטח שתחת העגלות דינו כרה"ר? הגמרא מתרצת שהעגלות לא היו מקורות, אלא היו עשויות מיתדות שיש ביניהם רווחים יותר מג' טפחים.

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

נחלקו התנאים האם קרשי המשכן שהיה בעובי אמה הלכו והתקצרו עד שהיה בראשם רק עובי אצבע, או שהיה עוביים אמה לכל אורכם.

הבריה התיכון (האמצעי) היה עובר בנס בתוך קרשי המשכן מצד לצד בכל שלשת הרוחות, והיה נכפף מאליו.

- גובה קרשי המשכן היה עשר אמות, רוחב הקרש היה אמה וחצי, עובי הקרש היה אמה.

- רוחב חלל המשכן היה עשר אמות, אורך המשכן היה שלושים אמה.

- הגמרא מבארת כמה כיסו היריעות את המשכן לפי השיטה שהקרשים הלכו והתקצרו, וכמה לפי השיטה שהיה עוביים אמה - שבכך התווסף אורך ורוחב המשכן מבחוץ (= שהקרשים היה רוחבם אמה וחצי).

- את המשכן כיסו ביריעה שהיתה עשויה מעשר יריעות, אורך של כל יריעה 28 אמות ורוחב 4 אמות, וכשחיברו את כולם יחד נמצא שהיריעה היתה 28 אמות אורך על 40 אמות רוחב. עליה הניחו יריעה מנוצה של עיזים שהיתה עשויה מ 11 יריעות שכל אחת אורכה 30 אמות ורוחבה 4 אמות, וכשחיברו את כולם יחד נמצא שהיריעה היתה 30 אמות אורך על 44 אמות רוחב.

מושגים בדף

פותיא: רוחב. פשא: נשאר. סומכא: עובי.

